



ODVETNIŠKA DRUŽBA
Kavčič-Bračun-Partnerji

Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o.

Trg republike 3, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 244 55 00, f: +386 1 244 55 01
e: info@kbp.si, www.kbp.si

Cenjene stranke,

po natančnejši oceni škode in začetku izvajanja prvih interventnih ukrepov za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov v začetku meseca avgusta 2023 je Državni zbor Republike Slovenije dne 1.9.2023 sprejel nov Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (v nadaljnjem besedilu: **ZIUOPZP**), ki prinaša nove učinkovite ukrepe v smeri odpravljanja posledic naravnih nesreč ter pomoči prizadetim. ZIUOPZP je stopil v veljavo dne 2.9.2023.

V nadaljevanju povzemamo nove interventne ukrepe, ki so pomembni za gospodarstvo.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia



ZAKON O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POPLAV IN PLAZOV IZ AVGUSTA 2023 (ZIUOPZP)

ODSTOP OD DOLOČB POSAMEZNIH ZAKONOV

Zakon o dohodnini in Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

- **Ugodna davčna obravnava za uničeno opremo**

Zavezancu po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZDDPO-2**) ter po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZDoh-2**), ni potrebno povečati davčne osnove, zaradi odtujitve opreme (oz. neopredmetenega sredstva), za katero je izkoristil davčno olajšavo za investiranje prej kot v treh letih po letu vlaganja oziroma pred dokončnim amortiziranjem, če je do odtujitve prišlo na podlagi uničenja zaradi poplav in zemeljskih plazov.

Zakon o javnem naročanju in Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja

- **Postopek javnega naročanja za javna naročila za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov**

Ne glede na prvi odstavek 21. člena¹ Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZJN-3**) se za javna naročila za odpravo posledic naravnih nesreč na stvarih², začeta do 31.3.2024, uporablja drugi odstavek 21. člena ZJN-3.

Ne glede na 21. člen ZJN-3 lahko naročnik odda javna naročila gradnje, vezana na odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov, za katera se postopek začne najpozneje 31.3.2024, za posamezne izločene sklope brez uporabe postopkov iz ZJN-3, če je ocenjena vrednost izločenih sklopov brez DDV nižja od 1.000.000 EUR, vendar skupna vrednost sklopov, oddanih brez uporabe postopkov iz ZJN-3, ne sme presegati 20 % skupne vrednosti vseh sklopov, na katere je bila razdeljena predlagana izvedba gradnje.

¹ 21. člen ZJN-3 določa mejne vrednosti za uporabo ZJN-3.

² Če so javna naročila za odpravo posledic naravnih nesreč vezana na odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov in ki so vključene v program odprave posledic nesreč, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 s spremembami in dopolnitvami), če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije (22. člen ZJN-3).

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia



- **Odstop od obvezne izvedbe projektnega natečaja**

Za javna naročila, povezana z odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov, začeta do 31.3.2024, se ne uporabljajo določbe ZJN-3 o obvezni izvedbi projektnega načrta.

- **Odstop od pogodbe**

Naročnik lahko skladno z 28. členom ZIUOPZP do 31.3.2024 odstopi od pogodbe o izvedbi javnega naročila:

- če zaradi izrednih okoliščin, nastalih zaradi odprave posledic poplav in zemeljskih plazov, na katere ni mogel vplivati in jih predvideti, postane izvedba javnega naročila nemogoča, ali
- če predmet javnega naročila za naročnika zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov postane nepotreben, ali
- zaradi potrebe po zagotavljanju proračunskih sredstev za postopke javnih naročil, namenjenih odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov z namenom preprečitve nastanka morebitne nadaljnje grozeče škode.

- **Prednostno odločanje**

O zahtevkih za revizijo, s katerimi se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, katerega predmet se nanaša na odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov, ki je bil začel najpozneje 31.3.2024, odloča Državna revizijska komisija prednostno. O njem mora odločiti in izdati sklep najpozneje v desetih delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije brez možnosti podaljšanja roka.

Zakon o urejanju trga dela

- **Zvišanje dovoljenega obsega začasnega in občasnega dela**

Ne glede na 27.c člen Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljnjem besedilu: **ZUTD**) ki določa omejitve začasnega ali občasnega dela³, lahko upravičenec v obdobju od 1.9.2023 do 31.12.2023, če gre za odpravljanje posledic in sanacijo škode zaradi poplav in zemeljskih plazov, opravlja začasno ali občasno delo v neomejenem obsegu, pri čemer mora upoštevati določbe Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZDR-1**), ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja, ki urejajo delovni čas, nočno delo ter odmore in počitke. V tem

³ Začasno ali občasno delo lahko upravičenec opravlja v obsegu največ 60 ur v koledarskem mesecu. Neizkoriščenih ur ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec. Ne glede na navedeno lahko upravičenec opravlja začasno ali občasno delo tudi največ 90 ur v koledarskem mesecu, vendar največ trikrat v koledarskem letu, pri čemer seštevek ur opravljenega začasnega in občasnega dela v koledarskem letu ne sme preseči 720 ur.



obdobju se določbe ZUTD o omejitvi bruto dohodka upravičenca za opravljeno in začasno in občasno delo (3 odstavki 27. c člena) ne upoštevajo.

Zakon o potrošniških kreditih

- **Odlog plačila obveznosti iz potrošniške kreditne pogodbe**

Fizične osebe (državljan Republike Slovenije, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji) kot kreditojemalci lahko po novem, ne glede na določbe 4., 12. in 54. člen Zakona o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 77/16 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: **ZPotK-2**), uveljavljajo odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe iz razloga nezmožnosti zagotavljanja plačila obveznosti iz kreditne pogodbe zaradi nastanka premoženjske škode, ki je nastala kot posledica poplav in zemeljskih plazov.

- **Uveljavljanje odloga**

Kreditodajalec mora na kreditodajalca⁴ nasloviti vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe najpozneje do 31.12.2023. V vlogi za odlog plačila iz kreditne pogodbe kreditodajalec navede, da zaradi okoliščin, povezanih s posledicami poplav in zemeljskih plazov, začasno ne more zagotavljati poplačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ter v ta namen predloži opis dejstev in okoliščin, povezanih s posledicami poplav in plazov, ki so na to vplivale, ter dokazilo, da mu je v času nastanka poplav in zemeljskih plazov nastala premoženjska škoda. V vlogi kreditodajalec poleg tega navede število mesecev odloga.

- **Obveznosti kreditodajalca**

Kreditodajalec najpozneje v osmih dneh brezplačno odobri kreditojemalcu odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki se sklene v obliki aneksa h kreditni pogodbi. Podrobnosti glede odloga plačila določajo šesti do deveti odstavki 54. člena ZIUOPZP.

- **Kazenske določbe**

Kreditodajalec, ki kreditojemalcu, ki v vlogi navede utemeljene razloge za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, v osmih dneh brezplačno ne odobri odloga plačila ali mu v obdobju odloga plačila zaračuna obrestno mero v nasprotju z ZIUOPZP, se za prekršek kaznuje z globo od 50.000 do 125.000 EUR, medtem ko se odgovorna oseba kreditodajalca kaznuje z globo od 3.500 do 4.000 EUR. Kreditodajalec, ki v vlogi navaja neresnične podatke, se kaznuje z globo za prekršek v višini do 400 EUR.

⁴ Kreditodajalec, ki je pridobil dovoljenje za opravljanje storitev potrošniškega kredita po ZPotK-2.



Zakon o delovnih razmerjih

- ***Izjema od omejitve dnevne delovne obveznosti, dnevnega in tedenskega počitka ter omejitve dela preko polnega delovnega časa***

Skladno z 58. členom ZIUOPZP lahko, ne glede na ostale predpise, za namen odprave posledic poplav in zemeljskih plazov, ko ni mogoče na drugačen način opraviti nujnih nalog, nadrejeni javnemu uslužbencu brez njegovega soglasja odredi, da po poteku delovnega časa, brez prekinitve dela, ki bi javnemu uslužbencu omogočila počitek, kot ga določa ZDR-1, dokonča začeto nalogo ali opravi nujno delo.

Odreditev dela preko polnega delovnega časa je dopustna le za najkrajši možni čas, ob čemer je naknadno delavcu potrebno zagotoviti ustrezno daljši počitek. Delo prek polnega delovnega časa lahko traja največ 20 ur na teden oziroma 80 ur na mesec, s soglasjem javnega uslužbenca pa tudi dlje, a na letni ravni skupno število ur dela preko delovnega časa ne sme preseči 480 ur. Navedeni ukrep se uporablja od 4.8.2023 do 31.12.2023.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia



ZAČASNI UKREPI

Začasni ukrepi na področju dela

1. *Solidarnostne delovne sobote*

Za zagotovitev dela sredstev za omilitev škode, nastale zaradi poplav in zemeljskih plazov, lahko delodajalec po posvetovanju s sindikatom oziroma svetom delavcev ali delavskim zaupnikom, če tega ni, pa z delavci pri delodajalcu, določi eno soboto (ali drug dan, če je delovni proces pri delodajalcu oblikovan tako, da redno delo poteka tudi v soboto) v letu 2023 in eno soboto v letu 2024 kot solidarnostno delovno soboto. Delavec lahko na podlagi predhodnega pisnega soglasja opravlja delo na solidarnostno delovno soboto preko polnega oziroma dogovorjenega delovnega časa ter prispeva znesek plače delavca za opravljeno delo v okviru solidarnostne delovne sobote po obračunanih davkih in obveznih prispevkih za socialno varnost⁵.

Z izjemo dela preko polnega oziroma dogovorjenega delovnega časa mora delodajalec pri organizaciji delovnega procesa na solidarnostno delovno soboto upoštevati določbe ZDR-1 o delovnem času, odmorih in počitkih.

Delodajalec sam izračuna prispevek delavca in delodajalca za Sklad za obnovo Slovenije v obračunu prispevka za Sklad za obnovo Slovenije, ki se šteje za obračun davka. Obračun prispevka za Sklad za obnovo Slovenije vsebuje podatke, potrebne za identifikacijo delodajalca (firma ali ime, sedež, davčna številka) in posameznega delavca (ime in priimek, naslov, davčna številka), ter podatke o skupnem prispevku delavcev ter prispevku posameznega delavca za posamezno solidarnostno delovno soboto ter podatek o prispevku delodajalca za posamezno solidarnostno delovno soboto. Obračun prispevkov delodajalec predloži Finančni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: **FURS**) v mesecu po mesecu, v katerem je organiziral solidarnostno delovno soboto, na obrazcu, ki ga na svoji spletni strani objavi FURS, plača pa v desetih dneh po predložitvi obračuna. Prispevek delodajalca v Sklad za obnovo Slovenije se ne šteje za olajšavo za donacije ali odhodek po ZDDPO-2 in ZDoh-2.

2. *Povračilo izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov pri delodajalcu*

Ukrep povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov pri svojem delodajalcu, traja od 3.8.2023 do 3.9.2023. Pristojni organ za izvajanje tega ukrepa je

⁵ Prispevek delavca za Sklad za obnovo Slovenije je znesek plače delavca za opravljeno delo v okviru solidarnostne delovne sobote po obračunanih davkih in obveznih prispevkih za socialno varnost. Prispevek delodajalca za Sklad za obnovo Slovenije je enak znesku, ki ga prispeva delavec.



Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: **pristojni organ**).

- **Upravičenci**

Pravico do povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov⁶ pri svojem delodajalcu, lahko uveljavljajo delodajalci, ki so bili registrirani v Republiki Sloveniji najpozneje na dan 2.8.2023, in so odredili delavcem obveznost opravljanja drugega dela zaradi posledic odprav in zemeljskih plazov, razen: (i) neposredni ali posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, (ii) delodajalci, ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti, in ima na dan 2.8.2023 več kot deset zaposlenih, (iii) tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Pravice do povračila izplačanih plač ne more uveljavljati delodajalec, nad katerim je uveden postopek stečaja ali je v likvidacijskem postopku.

- **Upravičeno obdobje**

Delodajalec je upravičen do povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov pri svojem delodajalcu, dokler trajajo okoliščine, ki upravičujejo odreditev obveznosti opravljanja drugega dela v skladu z ZDR-1, vendar najdlje do 3.9.2023.

Na podlagi vloge, vložene na podlagi ZIUOPZP, je delodajalec upravičen do povračila izplačanih plač tudi za obdobje od 3.8.2023, če je odredil delavcem obveznost opravljanja drugega dela zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov.

- **Pravice in obveznosti delavcev**

Začasni ukrep povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov pri svojem delodajalcu, ne posega v pravice in obveznosti, ki jih imajo delavci v primeru odreditve obveznosti opravljanja drugega dela zaradi izjemnih okoliščin na podlagi 169. člena ZDR-1⁷.

⁶ Kot odpravljanje posledic poplav in zemeljskih plazov se šteje odreditev obveznosti opravljanja drugega dela zaradi izjemnih okoliščin v skladu z ZDR-1, z namenom ponovne zmožnosti zagotavljanja dela delavcem iz sklenjenih pogodb o zaposlitvi pri delodajalcu.

⁷ ZDR-1 v 169. členu določa, da v primerih naravnih ali drugih nesreč, če se taka nesreča pričakuje ali v drugih izjemnih okoliščinah, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, se lahko vrsta ali kraj opravljanja dela, določenega s pogodbo o zaposlitvi, začasno spremenita tudi brez soglasja delavca, vendar le, dokler trajajo take okoliščine.



- **Višina povračila**

Izplačane plače delavcem, katerim je delodajalec odredil obveznost opravljanja drugega dela odpravljanja posledic poplav in zemeljskih plazov, Republika Slovenija povrne v celoti, vendar največ do višine povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji za mesec maj 2023. Navedeno povračilo izplačane plače se delodajalcu izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, zadnji dan meseca, ki sledi mesecu izplačila plače na podlagi ZIUOPZP. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: **ZRSZ**) delodajalcu ne poravna obračunanih plač, če jih ta ni izplačal delavcem, ki so bili do njih upravičeni.

- **Postopek in način uveljavljanja povračila izplačanih plač**

Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih plač z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri ZRSZ v 15 dneh od odreditve obveznosti opravljanja drugega dela zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov, oziroma, če je opravljanje drugega dela odredil že pred uveljavitvijo ZIUOPZP, v 15 dneh od njegove uveljavitve.

Vlogi za uveljavljanje pravice mora delodajalec priložiti:

- izjavo, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja, da je v obdobju, za katerega uveljavlja povračilo izplačanih plač, delavcem odredil obveznost opravljanja drugega dela zaradi posledice poplav in zemeljskih plazov,
- pisno odredbo o obveznosti opravljanja drugega dela zaradi posledice poplav in zemeljskih plazov⁸ ter dokazila, ki izkazujejo resničnost opravljanja drugega dela odpravljanja posledic poplav in zemeljskih plazov,
- izjavo, da je zaposlenim do dneva vložitve vloge izplačal plačo in vsa nadomestila plače.

ZRSZ o vlogi odloči v 15 dneh od prejema popolne vloge z odločbo, zoper katero ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

Delodajalec mora zahtevek za povračilo izplačane plače na podlagi predhodno izdane odločbe o povračilu izplačane plače vložiti najpozneje do 30.6.2024.

- **Obveznosti delodajalca**

Delodajalec mora v obdobju prejemanja povračila izplačanih plač delavcem zagotavljati delo v skladu z določbami ZDR-1, izplačevati neto plače in poravnovati prispevke za obvezna socialna zavarovanja. V nasprotnem primeru mora prejeta sredstva v celoti vrniti.

⁸ 143. člen ZIUOPZP določa, da mora delodajalec pisno odrediti obveznost opravljanja drugega dela zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov.



Odredba delodajalca o obveznosti opravljanja drugega dela zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov mora biti vedno v pisni obliki in mora vsebovati podatke o pogodbenih strankah, naziv delovnega mesta oziroma vrste dela, s kratkim opisom dela, ki ga delavec opravlja po pogodbi o zaposlitvi, opis drugega dela, ki se odreja delavcu, ter razloge za odreditev obveznosti opravljanja drugega dela. Če je delodajalec že pred uveljavitvijo ZIUOPZP odredil obveznost opravljanja drugega dela zaradi posledic poplav in zemeljskih plazov, mora obveznost opravljanja drugega dela odrediti v pisni obliki najpozneje v petih dneh po uveljavitvi ZIUOPZP.

- **Izvajanje nadzora**

ZRSZ izvaja administrativni in finančni nadzor nad dodelitvijo in izplačevanjem plače ter izvajanjem pogodbe. Njegove pristojnosti podrobno določa 144. člen ZIUOPZP. Za inšpekcijski nadzor je pristojen Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

- **Pogoji dodelitve državne pomoči**

Opisani ukrepi glede povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in zemeljskih plazov pri delodajalcu se izvajajo v skladu s 50. členom Uredbe 651/2014/EU z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (Uradni list Evropske unije št. L 187/1 z dne 26.6.2014, v nadaljnjem besedilu: **Uredba 651/2014/EU**).

Če pristojni organ ugotovi, da škoda ni bila pravilno ocenjena ali je upravičenec prejel pomoč v nasprotju z drugim odstavkom 147. člena ZIUOPZP⁹, v odločbi določi rok za vračilo prekomerno prejete pomoči. Po poteku roka za vračilo prekomerno prejete pomoči in do vračila se upravičencu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07, v nadaljnjem besedilu: **ZPOMZO-1**).

Upravičenec, ki je uveljavil pomoč po ZIUOPZP, mora, če je pri njem ali pri osebah, ki skupaj z upravičencem delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I Uredbe 651/2014/EU ali tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 2022/2472/EU, od uveljavitve ZIUOPZP, v letu 2023 oziroma v naslednjih letih za leto 2023, če je prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti pristojni organ najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda pristojni

⁹ Pri odločanju o višini povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav pri delodajalcu je treba zagotoviti, da vsota sredstev, dodeljenih po ZIUOPZP, in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter sredstev, dodeljenih iz proračuna Republike Slovenije in občinskih proračunov, ni večja od dejanske škode. Prejemnik državne pomoči na zahtevo pristojnega organa predloži dokazila o višini dejanske škode.



organ, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po ZPOMZO-1, ki tečejo od dneva poteka roka za vračilo prejete pomoči do dneva vračila.

- **Kazenske določbe**

Delodajalec - pravna oseba, samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki (i) izplača plačo v nasprotju z obveznostmi delodajalca opredeljenimi zgoraj na str. 8-9, (ii) delavcem zagotavlja delo v nasprotju s pisno odredbo in (iii) ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora ZRSZ se kaznuje z globo od 3.000 EUR do 20.000 EUR¹⁰. Z globo od 450 do 2.000 EUR, se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca pravne osebe, samostojnega podjetnika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki stori navedeno kršitev.

3. Ostalo

Poleg že navedenega je bila z ZIUOPZP uvedena prepoved odpuščanja delavcev, ki so bili na čakanju na delo in so koristili delno povračilo nadomestila plače. Delodajalci morajo zaposlene obdržati tudi po prenehanju koriščenja tega ukrepa, za obdobje enako trajanju prejemanja nadomestila. Delodajalec ne more uveljavljati delnega povračila nadomestila plače za delavca v času teka odpovednega roka.

ZIUOPZP prinaša tudi spremembe za hitrejše zaposlovanje tujih delavcev in vključevane brezposelnih oseb v aktivnosti za odpravo posledic naravne nesreče.

Sklad za obnovo Slovenije in solidarnostni prispevek

1. Sklad za obnovo Slovenije

Za sofinanciranje izvedbe ukrepov in projektov, povezanih s poplavami in zemeljskimi plazovi, se ustanovi Sklad za obnovo Slovenije, v katerem se zbirajo sredstva iz proračuna Republike Slovenije, evropska sredstva in sredstva iz drugih virov.

2. Obvezni solidarnostni prispevek

Za zagotovitev dela sredstev za financiranje škode in obnove po poplavah in zemeljskih plazovih ZIUOPZP za leti 2023 in 2024 uvaja obvezni solidarnostni prispevek za obnovo Slovenije (v nadaljnjem besedilu: **Obvezni solidarnostni prispevek**), katerega zavezanci so tako fizične kot tudi pravne osebe.

¹⁰ Z globo od 1.500 do 8.000 EUR se kaznuje manjši delodajalec – pravna oseba, samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in z globo od 450 do 1.200 EUR se kaznuje delodajalec posameznik.



Obvezni solidarnosti prispevek plačajo fizične osebe, ki so v skladu z ZDoh-2 rezidenti Republike Slovenije in zavezanci za dohodnino za leto 2023 oziroma 2024 (v nadaljnjem besedilu: **Fizične osebe**) ter pravne osebe, ki so zavezanci v skladu z ZDDPO-2 za leto 2023 oziroma 2024 razen zavezancev, ki so po ZDDPO-2, opredeljeni kot zavezanci, ki so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: **Pravne osebe**).

Solidarnostni prispevek bodo plačali samo tisti, ki se ne bodo odločili za delovno soboto.

- **Fizične osebe**

- Osnova za obračun obveznega solidarnostnega prispevka je vsota bruto dohodkov fizične osebe, ki se v skladu z ZDoh-2 všteta v letno davčno osnovo za leto 2023 oziroma 2024, zmanjšanih za davčno priznane stroške, razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteta v davčno osnovo, z izjemo plačila za poslovno uspešnost;
- Osnova za obračun obveznega solidarnostnega prispevka je tudi vsota bruto dohodkov fizične osebe, ki se v skladu z ZDoh-2, ne všteta v letno davčno osnovo in so prejeti oziroma doseženi v letu 2023 oziroma 2024, zmanjšanih za davčno priznane stroške, razen dohodkov iz dejavnosti, dohodkov, ki so oproščeni plačila dohodnine oziroma se ne všteta v davčno osnovo;
- Obvezni solidarnostni prispevek se ne šteje za odhodek po ZDoh-2;
- Obvezni solidarnostni prispevek za fizične osebe se plačuje po stopnji 0,3 %;
- Obvezni solidarnostni prispevek se za posamezno leto zmanjša za obračunan prispevek delavca oziroma delodajalca za Sklad za obnovo Slovenije zaradi solidarnostne delovne sobote, vendar največ do višine obveznega solidarnostnega prispevka po 102. členu ZIUOPZP;
- Obvezni solidarnostni prispevek odmeri FURS fizičnim osebam v postopku odmere dohodnine za leto 2023 oziroma 2024 za posamezno leto, fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pa FURS izda odločbo o odmeri obveznega solidarnostnega prispevka od teh osnov do 31.12.2024 oziroma 31.12.2025;
- Če davčnemu zavezancu informativni izračun dohodnine ni bil vročen, ni dolžan vložiti napovedi za odmero obveznega solidarnostnega prispevka.

- **Pravne osebe**

- Osnova za obračun obveznega solidarnostnega prispevka za pravne osebe je davčna osnova po ZDDPO-2, pred zmanjšanjem za pokrivanje izgub in olajšave za leto 2023 oziroma 2024 oziroma za davčno obdobje, ki se začne v letu 2023 oziroma 2024;
- Obvezni solidarnostni prispevek se ne šteje za odhodek po ZDDPO-2;
- Obvezni solidarnostni prispevek za pravne osebe se plačuje po stopnji 0,8 %;

**Member of
Adriala**

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia



- Pravne osebe obvezni solidarnostni prispevek obračunajo same na način, v rokih in po postopku obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2023 oziroma 2024.

- **Kazenske določbe**

162. in 166. člen ZIUOPZP določata globe za prekršek, če zavezanec ne predloži obračuna prispevka za Sklad za obnovo Slovenije na predpisan način, v predpisanih rokih oziroma ne izračuna, odtegne ali ne plača prispevka. Globe so predvidene tako za pravno osebo ali delodajalca kot tudi za odgovorno osebo.

Začasni ukrepi na področju javnega naročanja

Naročnik po ZJN-3 mora v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v skladu z ZIUOPZP, na vidnem mestu označiti, da gre za javno naročilo, povezano z odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov.

Začasni ukrepi na področjih pravosodja in davčne izvršbe

Prejemki, izplačani dolžniku na podlagi ZIUOPZP, razen prejemkov, ki predstavljajo nadomestilo plače ali plačilo za opravljene storitve, so izvzeti iz izvršbe po Zakonu o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 s spremembami in dopolnitvami), iz davčne izvršbe po Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 s spremembami in dopolnitvami) in tudi iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 s spremembami in dopolnitvami). V postopkih o predlogih za vpis v zemljiško knjigo, vloženih v zvezi s poplavami in zemeljskimi plazovi, so stranke oproščene plačila sodnih taks. Obstoj okoliščin iz prejšnjega stavka ugotovi notar pred vložitvijo predloga za vpis v zemljiško knjigo.

Začasni ukrepi na področju bančnih posojil

Podobno kot velja za potrošniške kredite, ZIUOPZP uveljavlja možnost odloga odplačila posojil tudi nekaterih drugih kreditorejmalcev (opredeljeni spodaj). Banka ali hranilnica, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, ali podružnica banke države članice, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in ki v skladu z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljnjem besedilu: ZBan-3), lahko opravlja bančne storitve na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: **Banka**), odobri kreditorejmalcu, ki je utrpel škodo zaradi posledic poplav ali zemeljskih plazov, odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za obdobje 12 mesecev (banka in kreditorejmalec se lahko sporazumno dogovorita tudi za daljši rok, ne pa za krajšega), če posamezna obveznost iz kreditne pogodbe, za katero kreditorejmalec zahteva odlog plačila, do 31.7.2023 še ni zapadla v plačilo.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia



- **Upravičeni kreditorejmalci**

Za kreditorejmalca se šteje:

1. gospodarska družba, ustanovljena po Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljnjem besedilu: **ZGD-1**), ki ima sedež v Republiki Sloveniji, in ki zaradi poplav in zemeljskih plazov utрпи škodo v višini najmanj 100.000 EUR;
2. zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z ZDR-1, ali samozaposlena oseba, ki ima sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, in ki zaradi poplav in zemeljskih plazov utрпи škodo v višini najmanj 10.000 EUR;
3. nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08 s spremembami in dopolnitvami), ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu z Zakonom o kmetijstvu, in ki zaradi poplav in zemeljskih plazov utрпи škodo v višini najmanj 10.000 EUR;
4. fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, in ki zaradi poplav in zemeljskih plazov utрпи škodo v višini najmanj 10.000 EUR.

- **Obveznosti kreditorejmalca**

Kreditorejmalec mora na banko nasloviti vlogo za odlog plačila najpozneje do 31.12.2023.

V vlogi:

1. gospodarska družba, ki se v skladu z ZGD-1, razvršča med velike družbe, utemelji, da izpolnjuje davčne obveznosti, da pa zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami poplav ali zemeljskih plazov, ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko, ker bi takšno poplačilo lahko povzročilo težave z likvidnostjo v tej meri, da bi bila ogrožena solventnost družbe ter v ta namen predloži opis poslovnega položaja zaradi posledic poplav ali zemeljskih plazov in izjavo, da na dan 31.7.2023 nima neplačanih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z Zakonom o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14, 39/22 in 14/23), ki jih pobira davčni organ, višjih od 50 EUR. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let;
2. gospodarska družba, ki se v skladu z ZGD-1, razvršča med mikro, majhne ali srednje velike družbe, ter zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z ZDR-1, nosilec kmetijskega gospodarstva, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali samozaposlena oseba, utemelji, da izpolnjuje davčne obveznosti, da pa zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami poplav ali zemeljskih plazov, ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko ter v ta namen predloži opis poslovnega položaja zaradi posledic poplav ali zemeljskih plazov in izjavo, da na dan 31.7.2023 nima neplačanih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z Zakonom o

**Member of
Adriala**

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

finančni upravi, ki jih pobira davčni organ, višjih od 50 EUR. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let;

3. fizična oseba utemelji, da zaradi okoliščin, povezanih s posledicami poplav ali zemeljskih plazov, začasno ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko, ter v ta namen predloži opis dejstev in okoliščin, povezanih s posledicami poplav ali zemeljskih plazov, ki so vplivale na njen finančni položaj.

- **Posledice odloga**

Odlog plačila pomeni prekinitev zapadlosti vseh obveznosti po kreditni pogodbi do izteka obdobja odloga. Končni datum zapadlosti kreditne pogodbe se podaljša za čas trajanja odloga plačila, enako se podaljša zapadlost pogodbe, ki služi kot zavarovanje kreditne pogodbe. Po izteku obdobja odloga plačila naslednji obrok zapade v plačilo v skladu z določbami kreditne pogodbe. Banka in kreditojemalec o odlogu plačila skleneta aneks h kreditni pogodbi, ki upošteva značilnosti odloga plačila. Za odobritev odloga plačila banka kreditojemalcu ne zaračunava stroškov.

Posledice odloga in način obrestovanja odloženega dela glavnice podrobno ureja 153. člen ZIUOPZP.

- **Prekinitev ali skrajšanje obdobja odloga**

Banka lahko prekine ali skrajša obdobje odloga plačila, če ugotovi, da je kreditojemalec v vlogi navajal lažne podatke, in mu natečene obresti za pretečeno obdobje odloga obračuna po pogodbeni obrestni meri.

- **Kazenske določbe**

ZIUOPZP prinaša tudi visoke globe za kršitev interventnih ukrepov. Banka, ki: (i) kreditojemalcu, ki utemelji razloge iz četrtega odstavka 152. člena ZIUOPZP, ne odobri odloga plačila; (ii) v obdobju odloga plačila zaračuna obrestno mero v nasprotju s prvim odstavkom 153. člena ZIUOPZP; (iii) zaračuna stroške odobritve odloga plačila, se za prekršek kaznuje z globo od 160.000 do 500.000 EUR. Odgovornost za prekršek je predvidena tudi za člana uprave, ki krši dolžnosti člana uprave (globo od 5.000 do 20.000 EUR) in za drugo odgovorno osebo banke, ki ni član uprave (1.600 do 20.000 EUR). Podobne globe so predvidene za kreditojemalce, če v opisu poslovnega položaja navajajo neresnične podatke.

* * * *

V odvetniški družbi aktivno spremljamo dogajanje, povezano s poplavami in zemeljskimi plazovi v začetku avgusta 2023. Kot doslej, smo vam na voljo po elektronski pošti info@kbp.si ali telefonu 012445500, seveda pa so vam na voljo tudi odvetniki, s katerimi vsakodnevno sodelujete.

**Member of
Adriala**

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia





ODVETNIŠKA DRUŽBA
Kavčič-Bračun-Partnerji

Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o.

Trg republike 3, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 244 55 00, f: +386 1 244 55 01
e: info@kbp.si, www.kbp.si

Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o.

Ljubljana, dne 8.9.2023

Vse informacije, vsebovane v tem dokumentu, so pridobljene iz javno dostopnih virov oziroma iz drugih virov, za katere se predvideva, da so verodostojni. Ta dokument je pripravljen zgolj v splošno informacijo in ni nadomestilo za pravno svetovanje. KBP ne jamči za točnost informacij in ne prevzema odgovornosti za kakršnokoli škodo oziroma stroške v povezavi z vašo morebitno uporabo v tem dokumentu navedenih informacij ali zanašanje nanje.

Member of Adriala

Albania
Bosnia & Herzegovina
Bulgaria
Croatia
Kosovo
Montenegro
North Macedonia
Serbia
Slovenia

